

Musikkinstrumenter

De første instrumentene

Mennesker bruker musikkinstrumenter til å lage musikk. De første musikkinstrumentene var laget av materialer som tre, skinn, frøkapsler og dyrebein.

Det eldste instrumentet vi har funnet, er fløyter laget av dyrebein. De er funnet i en hule i Tyskland.

Fløyter laget av reinsdyrbein.
Foto: Creative Commons

Nåtidens instrumenter

I dag finnes det mange ulike instrumenter. Mange barn spiller i korps eller i orkester, mens noen lager eget band eller sitter på rommet sitt og spiller for seg selv.

Det finnes kulturskoler hvor du kan lære å spille et instrument. Kanskje du har fått prøve noen instrumenter når du har musikk på skolen din?

Grupper av instrumenter

Musikkinstrumenter deles inn i grupper etter hvordan de lager lyd:

Strenginstrumenter:

Lyden lages når strengene vibrerer (*gitar, fiolin, og piano*).

Blåseinstrumenter:

Lyden lages når luft blåses inn i et rør (*fløyter, klarinett og trompet*).

Membranofon:

lager lyd ved å slå på en stram membran laget av skinn eller syntetisk materiale (*tromme, pauke*).

Idiofoner:

Lyden lages når instrumentet ristes, slås eller skrapes (*xylofoner og triangler*).

Elektroniske instrumenter:

Disse instrumentene bruker elektrisk strøm til å lage lyder (*synthesizer og elektrisk gitar*).

Noter

De aller første musikknotene vi kjenner til, ble laget for omtrent 4000 år siden i Mesopotamia. Der skrev de musikken sin på leirtavler med kileskrift.

På 1000-tallet utviklet munken Guido d'Arezzo en metode for å notere musikk som gjorde det mulig å forstå hvilken tone som skal synges eller spilles. Han har fått æren for å utvikle det notesystemet som vi bruker i dag.

Foto: Creative Commons

Noter er små tegn som brukes til å skrive ned musikk på papir.

De hjelper oss med å huske hvordan musikken skal høres ut, om tonene skal være lyse eller dype og hvor lenge hver tone skal spilles.

Vi tegner notene på fem vannrette linjer som ligger over hverandre. En note kan tegnes på en linje, mellom to linjer, eller til og med utenfor linjene. Lyse toner tegnes på de øverste linjene og dype toner på de nederste. Formen på noten viser hvor lenge tonen skal spilles. Så når du ser noter, kan du tenke på dem som musikkens eget alfabet.

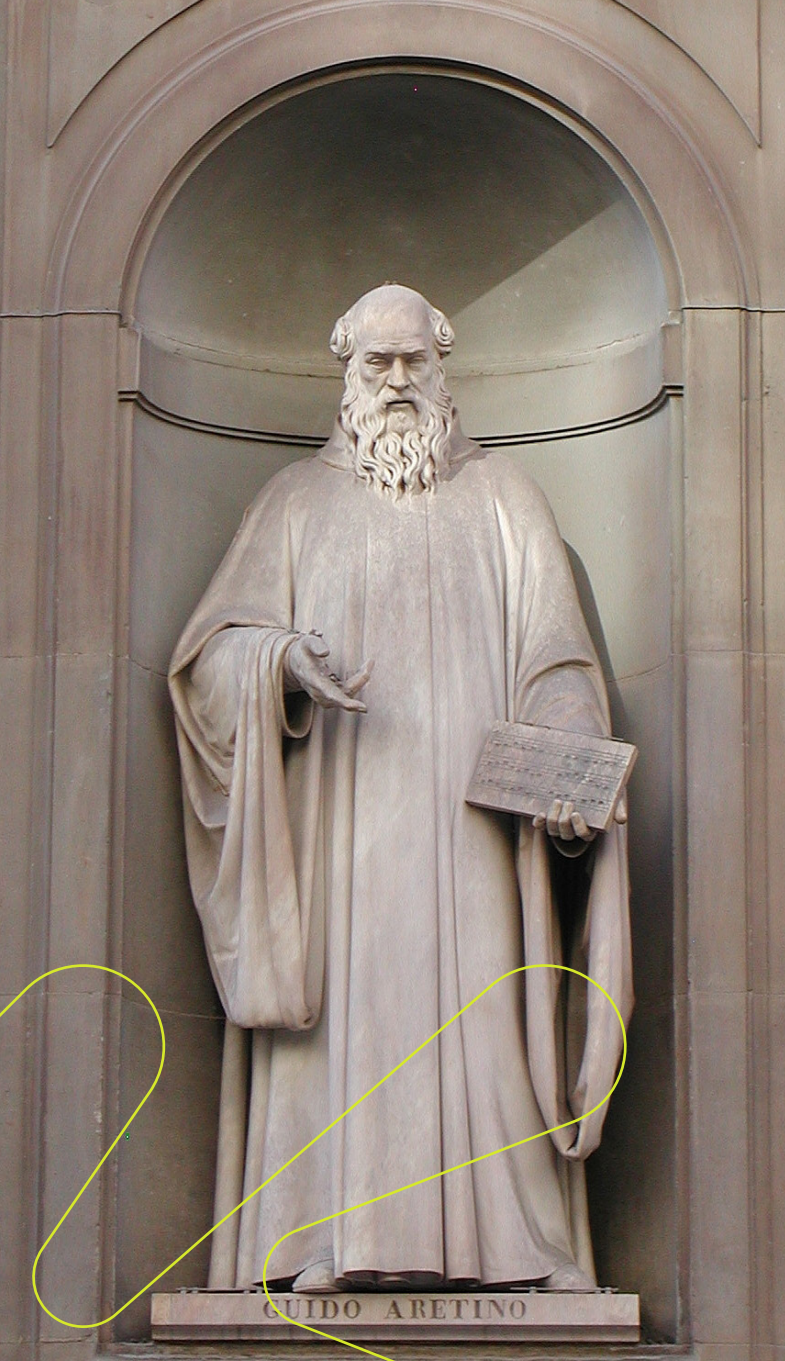

Foto: Xavier von Erlach, Unsplash

Hvorfor er musikk så viktig for mange mennesker?

Musikk kan bety mye. Musikken vi liker kan gjøre oss glade, fordi den stimulerer hjernen vår til å produsere dopamin. Dopamin er et stoff som gir oss følelser av glede og belønning.

Forskere har oppdaget at musikken blir ekstra sterk og gir ekstra mye glede når vi deltar på live-konserter sammen med andre, sammenlignet med å lytte til et opptak hjemme.

Tenk på når du ser en film. Dramatisk musikk til en spennende scene kan få hjertet ditt til å slå raskere og du blir kanskje til og med redd! I motsatt fall kan sakte og myk musikk under en trist scene få deg til å føle deg trist. Filmskapere er nøye når de velger musikk, slik at det skal passe perfekt til det som skjer på skjermen og få fram de riktige følelsene hos oss som ser på. Når du går inn i en butikk, kan du legge merke til bakgrunnsmusikken. Butikkeiere velger musikk som får kundene til å føle seg glade og avslappede, noe som kan få dem til å være mer i butikken og bruke mer penger.

Visste du at du bruker det samme stedet i hjernen når du hører på musikk som når du snakker? Det er derfor det kan føles naturlig for oss å like musikk. Å lytte til musikk trener også den delen av hjernen som brukes til språk. Forskning viser at små barn som regelmessig lytter til musikk, ofte utvikler bedre språk.

Så, å lytte til musikk er ikke bare underholdende, det er også superbra for hjertet og hjernen din.

Noen ganger, når du ikke vet hvordan du skal uttrykke følelsene dine med ord, kan musikk gjøre det for deg. Rolig musikk kan også gi deg økt konsentrasjon slik at du husker bedre.

Oppgaver

- 1 Hva var de første musikkinstrumentene laget av?
 - 2 Tegn en enkel skisse av det eldste instrumentet som er funnet.
 - 3 Lag en definisjon og forklar hva en note er.
 - 4 Hvem har fått æren av å ha funnet opp notesystemet?
 - 5 Nevn tre ting som er positivt med musikk.
 - 6 Hva tror du er grunnen til at musikk er viktig i filmer?
 - 7 Søk opp ordet "muzak" og skriv en forklaring på hva dette ordet betyr.
 - 8 Sammenlign alle svarene dine med en læringsvenn. Har dere lik eller ulik forklaring?
-

Oppdrag

Velg deg ut en dag du skal forske på musikk. Denne dagen skal du notere deg alle gangene du hører musikk. Du må være i skikkelig forskermodus, slik at du får med deg når det spilles musikk!

- 1 Hvor ofte tror du at du vil høre musikk i løpet av en dag?
- 2 Hva ble resultatet?
- 3 Skriv opp minst tre ulike steder du hørte musikk
- 4 Var det noen steder du ble overrasket at det var musikk? Fortell!!

